

VĚTRNÍK

Vydává MNV ve Vysokém n. Jiz. s aktivem kulturních pracovníků

1

Větrník č.2.

Vysoké n. Jiz. 24.2.1969.

Za Václavem Hubičkou.

Mezi důvěrnými přáteli se mu vlastně říkalo Venda. Venda Hubičků. Dnešní mladé generaci a mnoha současným vysocákům to jméno asi už mnoho neříká. A tak z kouska životopisu aspoň další kousíček. Byl synem zaměstnance vysokého okresního soudu, jemuž, jako bývalému zástupci vojenského kapelníka, bylo v devadesátých letech min. století svěřeno zorganizování a vyovíšení rodícího se městského hudebního sboru, jehož pak byl prvním vysokým kapelníkem. Dále byl bratrem známého pražského mistra houslaře Juliuse Hubičky, jehož housle jsou dnes hledány a vysoce ceněny.

Sám pak jako konservatorista byl ve dvacátých letech tajemníkem České Filharmonie, a jeho zásluhou může naše malé městečko počítat mezi všudeňá významné své hosty i Václava Talicha, šéfdirigenta České Filharmonie, který Českou Filharmonii svým velikým a uznávaným mistrovstvím dovedl až k vrcholům světových orchestrů.

Dlouhá léta pak působil jako pracovník rozhlasu. V té době byl také dlouholetým funkcionářem našeho bývalého spolku rodáků, věrným a vytrvalým návštěvníkem všech rodáckých schůzek, do nichž, zvláště za dob neveselých, přinášel vždy vzpruhu svým nikdy neuhasínajícím širokým úsměvem.

Odjakživa mně říkal Prokypku, a měl jsem tu čest počítat se mezi jeho přátelé. Sám byl přítelem v pravém smyslu toho slova, vždy srdečný a upřímně přímý. Uměl mít rád. A v našich očích snad ani nestárl.

Byl to pořád ten štíhlý a pružný Venda Hubičků a řečí hbitou, úsměvem vždy milým a chytrými očima, ten věčný mladík, který si s námi ve svých neuvěřitelných čtyřiaosmdesáti letech dal dne 29. ledna t.r. ve strašnickém krematoriu poslední schůzku, z níž jsme se vrátili samý

Venda sám za teskných tónů závěrečné věty Smetanova kvarteta "Z mého života" tiše zmizel našim očím, aby ve světlé paměti a srdcích zůstal nám na věky.

z Praze, v únoru 1969.

Prokop Hásek.

Milé setkání.

Bylo to v sobotu 25. ledna, když jsem se cestou do Modřan sešla s Mistrem Jaroslavem V o j t o u. Velice přátelsky jsme se bavili a nebylo myslitelné, abych se nezminila o Vysokém, kde jsme při oslavách meetingu na Petruškových vrších obdivovali jeho herecký výkon a nasmáli se jeho vtipným vojtoevským anekdotám. Ptala jsem se, zda a jak vzpomíná na

Vysoké." Ovšemže se dobře pamatují, vždyť jsem tehdy vlastně utekl lékařům z lůžka, protože jsem byl po těžkém infarktu. Vyřídíte všem ve Vysokém mé srdečné pozdravy", opakoval několikrát. Zvala jsem ho do Vysokého, kde by jistě nabyl zdraví, na které si nařikal. Došli jsme před jeho vilku, kde se se mnou velice galantně rozloučil. Poděkovala jsem za upřímný vzkaz a popřála mu za všechny vysocáky mnoho dalších úspěchů na jevišti i v životě. Dívala jsem se za ním, pokud nezaklapla vrátka - to že je 80 ti letý starý pán? Vždyť vypadá jako statný šedesátník!

Jarmila Havlíčková.

Vysoké zeli.

Na jižním vysockém podměstí, jaksi ještě ve městě, nebo jak se po vysocích říká "v staroveské návsi", jsou městské pozemky, jímž se odedávna říká hlavatištata. Tyto pozemky rozdělené v dále se od napaněti pronajímali místním zemědělcům, kteří na nich pěstovali hlavatku, což jsou sazenice dvouleté rostliny, které se spisovně říká zeli hlávkové a které se v různých odrůdách a barvách pěstuje všude po vlastech českých.

Na právě zmíněných pozemcích vysockých se pěstovala vždycky jenom hlavatka, z které po přesazení na pole vyrostlo kuželovité protáhlé červené zeli, kterému se pomístně říká špičaté vysocké zeli. V této podobě bylo dříve široko-daleko známým zemědělským produktem a nebylo snad žádného vysockého hospodáře, který by tuto plodinu nepěstoval. O hlavatištatech samých dalo by se napsat více zajímavého, třeba to, že byly původem mnohaletého sporu městské obce vysocké s nájemci pozemků, nebo že tyto pozemky byly určitým zdrojem příjmů pro městskou pokladnu. Ale o tom až jindy, chci psát o vysockém zeli, které jako potrava má pro naše zdraví nemalý význam / vitamin C, protihnilobná antibiotika / a jehož pěstování "v jeho pravlasti" - tj. ve Vysokém téměř zaniklo. Dnešní majitel vysockých rolí - Státní statek - žádné nepěstuje. Že je to vlastně k jeho škodě, chtěl bych ukázat na příkladu Jednotného zemědělského družstva v Jenišovicích na Turnovsku. Nechci tvrdit, že až do této obce byly kdysi zaneseny sazenice vysockého zeli, i když je to víc než pravděpodobné, neboť všude v okolí se pěstuje již jen "krajské" kulaté bílé zeli. Faktem však zůstává, že jenišovické družstvo rok od roku zvyšuje osázené plochy červeného špičatého vysockého zeli. Není, mi bohužel známo, jakých ekonomických výsledků dosahuje vysocký státní statek, ale velmi dobře vím, že JZD v Jenišovicích je nejvýše se svou jednotkou v okrese jabloneckém. Je na bledni, že je to také zásluhou pěstovaného červeného zeli, které bylo z tohoto družstva na příklad loni dodáváno v syrovém i nakládaném stavu všem pražským předním hotelům pod názvem "lahůvkové červené zeli". Dá se říct, že červené zeli se v Jenišovicích vyrábí na vagony. Letošního roku se osázené plochy zvýšily na 9 ha a jen se po nás zaprášilo, neboť téměř celá sklizeň putuje právě v těchto dnech opět v syrovém i nakládaném stavu na vývoz - do západního Německa. Družstvu se dostalo vydatného příjmu a státu nadto cenných deviz. A tak mi nelze jinak, než napsat, že vysocí vedoucí ve statku zaspali dobu. Slávu a poměry ze sklizeň "krajské".

Libor Štoček.

Chvála minulosti.

Má-li někdo něco rád, musí se k tomu vracet za všech okolností a při všech příležitostech. Tak je to se mnou, a s mým městečkem na dlani s Vysokým.

Tak ta jedna z příležitostí v nedávném čase byla při televizním rozjímání o dnešním stavu ve stavebnictví. Autoři pořadu nevzpomínali sice na Vysoké nad Jizerou, ale předkládali rozhodující činitelům, především stavebním, k úvaze, jak by to v dnešních dobách asi bylo, když by se měla postavit v Praze rozhledna na Petříně! Legrační, co?

Úvodem se konstatovalo, že tenkrát za času našich prababiček, nebo choťte-li za času "krále Holce", byla ta naše krásná rozhledna v Praze postavena za několik měsíců. Opravdu měsíců! Nevěříte? To se dá snadno překontrolovat a v televizi zjistit.

Kdo ten pořad neviděl, může litovat, protože rozpačitost tázaných a hlavně teoreticky vypočítaná doba "dodávky" stejné rozhledny, tak hned nevymizí z paměti diváka. Zkrátka a dobře bylo zjištěno, že by za dnešních nadzvukových rychlostí bylo třeba k postavení takové stavby asi sedm let, opakují sedm let. Ještě štěstí, že šlo tedy jen o teorii.

Uměli to naši předkové líp, nebo jak je to?

Náhledy se tady různí, ale že je třeba vyznat chválu těm "dříve narozeným", to jsem slyšel nedávno od skupiny asi rekreantů z jejich rozhovoru na cestě z vysockého náměstí do Vysocké boudy. Zastavili se tady pod košatou lípou, šumící posledními žlutými listy a chvějící se svým obnaženým srdcem před blízkou se zimou. Slunce ještě zlatilo vrcholky stromů v blízkém parku, loudilo zpětné paprsky oken chalup pod Kotlem a na Benecku a dávalo vyniknout pohádkové nádheře stavby, vévodící Vysockému. Stavby, při jejímž spatření musí se vybavit v myslí ten, který kdysi pro město tolik znamenal a kterého tady měli kdysi všichni rádi!

Debatilo se tady pod lípou, že by to ani nebylo Vysoké, kdyby tady ta "vila" nestála a že je to klenot města, že se může jen děkovat těm, kteří právě tady něco podobného postavili. To se ví, že byly i protínání, jak to už ve všem bývá; že je to balast, atd., atd.

Nejsem povolán, abych tuhle věc rozhodl, ale osobně jsem přesvědčen, že Kramářova vila je perlou krajiny a obchacením vzhledu města. Konečně dnes je v objektu zotavovna ROH, slouží pracovním vnitřním pohodlím a vkusem a má před sebou jistě mnoho možností. Sám jsem nedávno vilu navštívil, má odborné vedení, vzorný pořádek a je jistě plně využívána. A vůbec myslím, že vila je kusem propagace města, neboť ve městě se většina pasantů zastaví a potěší pohledy na Krkonoše a Jizerské hory, pohledy, které nikde jinde po horách nemají obdoby. Je-li objekt dostatečně využit propagačně, nemohu posoudit, ale zasloužilo by to příslušnými činiteli té největší pozornosti při všech příležitostech, které jsou tady dosti časté. Na pana presidenta Zápotockého se tady mnoho vzpomíná.

Není tedy dostatečného důvodu pro chválu našich předků, kteří nám tu zanechali takové krásy? Ovšem je třeba zpytovat svědomí, zdali soudasnost dělá dost pro rozmnožení a vysvištění toho, co tady je. Nezavídím Jestrábi nebo Pasekám, že se tam staví nebo že tam postavili objekty a zařízení pro podchycení stále se zvětšujícího proudu turistů a obdivovatelů přírody, ale domnívám se, že i tady na té nejkrásnější rozhledně hor by se mělo vyvinout více iniciativy. Pro turisty i pro město, které by té pozornosti opravdu více potřebovalo a především zasloužovalo. Vždyť to "městečko na dlani" opravdu tolik milujeme. Ale láska většinou prochází žaludkem a tak bez dostatečných ubytovacích prostor, ve kterých nás už i Paseky předhánějí, to rozhodně nepůjde! Šachty nejsou, noclehy nejsou, tak jedeme dál.....

12.2.1969.

Mila Nedomlel, Jičín.

Ještě vánoční vzpomínání.....

Vánoční rekreace na horách.

Vánoční svátky, nejkrásnější svátky v roce, svátky klidu, míru a odpočinku se tradičně slavily doma v kruhu rodinném. Poslední dobou právem naše pracující ženy a děti využívají možnosti prožít i s dětmi vánoční svátky na horách v zotavovných ROH.

V letošním vánočním turnusu od 22.-29. prosince byl mně přidělen poukaz do zotavovny ROH Větrov ve Vysokém nad Jizerou. Jako většina rekreačních přícházek do Vysokého n. Jiz., městečka na horské pláni, tak i já jsem byl zvědav poznat klady i záporny zotavovny, mimo tu samotnou krajinu i život obyvatelstva dříve a nyní. Mnohé jsem pochytal z vyprávění sportovní referentky, z hovorů s místními občany, z vycházek a výletů a z podrobné prohlídky místního muzea, plného zajímavostí.

Hlavní naší zábavou bylo lyžování na čerstvě napadlém sněhu na svahu mezinárodního lyžařského můstku v Šachtách. Sníh pokryl celý kraj a vytvořil pravou zimní náladu vánoc. Zajímavé byly vycházky turistické do Sklenářic a Pasek. Snad v každém domku mají lidé staré betlémy všech provedení. Ku speštění programu přispěl i lyžařský zájezd do kraje bájněho Krakonoše, do Krkonoš.

Tak jak se o nás výborně staral a pečoval personál zotavovny Větrov, vycházel vstříc každému našemu přání, přispělo k naší nejvyšší spokojenosti. To vše a navíc zdravý horský vzduch, zasněžená krajina venku a doma teplo a příjemné a útulné prostředí, vánoční stromček, bohatá a slavnostní štedrovecerní večeře, nadílka od Ježíška, vánoční atmosféru krásně prožitých vánočních svátků ve velkém kruhu rodinném.

Jistě všichni z nás při odjezdu si odváželi pocit příjemně strávených vánočních svátků a úplné spokojenosti. Všem, kdo milujete přírodu, hodně, dobré a pozorné lidi, navštivte Vysocko a zotavovnu ROH Větrov. Díky Vám, milí přátelé z Větrova, za všechno! Rádi se k Vám vrátíme.

Hora Vladimír
Jaselská 17
Brno.

Pro zajímavost a informaci několik čísel:

V zotavovně je průměrně za rok 3.000 lidí,
v zimě za měsíc 380.

Kapacita je 91 poukazů na turnus,
rekreace rodinná.

V zimě kraje: středočeský, jihomoravský, východoslovenský,
v létě: středomoravský, západoslovenský, středočeský.

Zotavovna má 18 zaměstnanců.

Zotavovna obdržela 2 x titul nejvzornější odborářské
zotavovny v republice.

Různé zprávy.

Dne 4. února 1969 oslavili Anna a Ladislav Sinkovi diamantovou svatbu. Byli oddáni před 60 ti léty v Jilemnici. Do dalšího soužití přejeme hodně zdraví.

Pro šťastný domov opuštěných dětí, pro dětskou vesničku SOS bylo z Vysokého nad Jizerou odesláno 1.370.-Kčs od jednotlivých organizací:

Český svaz žen	360.-Kčs
Vlastivědné muzeum	210.-Kčs
Československá církev	300.-Kčs
Z D S	500.-Kčs

Základní devítiletá škola věnovala uvedenou částku, kterou získali žáci sběrem starého papíru.

Osvětová beseda a Vlastivědné muzeum zahájilo pořad besed a přednášek od ledna do 3.dubna 1969.

Dvě besedy a promítáním diapozitivů přednesl v lednu řed. Z.Žuzánek a jednu besedu velmi zajímavou na téma, Vědecko - technická revoluce, přednesl 20.2.1969 MUDr. L. Kavan.

Data a názvy dalších besed:

27.2.69 Arch.K.Jarolínak:	Vzpomínka na armádní lyžařské kursy ve Vysokém n. Jiz.r. 1919./ uplynulo 50 let /.
6.3.69. Dr. Kuník	: Rodiče, děti, paragraf. Zákon o rodině.
13.3.69. Lud. Hnyková	: Co a jak číst ?
20.3.69. MUDr. L.Kavan	: Zdravotní problémy vyššího věku.
27.3.69. V.Pavlík	: Život mládeže ve Vysokém n. Jiz. před 70 lety.
3.4.69 . Ing.Smíd	: Monokrystaly.

Přijďte pobejt do muzea !

Dne 7. března 1969 pořádá místní lidová knihovna

III. černou hodinku M A S O P U S T .

Krakonoš v 19 hod.

Český svaz žen oslaví tento večer současně svátek žen / MDŽ /.

V okresní soutěži obcí nad 800 obyvatel v roce 1968 se naše město umístilo na prvním místě. Za toto umístění byla nám přiznána peněžitá odměna. Dle rozhodnutí rady MNV bude použito této odměny na zakoupení průmyslového vysavače na čištění chodníků a veřejného prostranství a na zakoupení nového posuvného žebříku. Místní národní výbor děkuje tímto všem občanům, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na tomto krásném umístění. Věříme, že i v letošním roce v soutěži dobře obstojíme a každý dle své možnosti přiloží ruku k dílu. Než toho ještě hodně, co potřebujeme ve Vysokém nad Jizerou udělat.

Jistě máte i vy z dosaženého úspěchu radost.

Čs. svaz žen pořádá v sobotu 22. února tradiční " Maškarní ples ", odpoledne dětský karneval.

Děti budou dlouho vzpomínat na veselé odpoledne. Děkujeme všem, kteří se podíleli na uskutečnění. Řež srdečně děkujeme občanům, kteří v předprodeji vstupenky zakoupili.

Těší nás, že v našem městě je pro práci Čs. svazu žen takové pochopení.

Jeden měsíčně / Vysockej /.

Tak před 70 - 80 léty ve vysockém Zákostelí bydlela babička a dědeček Ďoubalíkoví. Babička byla náramně vtipná a pohotová vosoba, skrátká jak se říká, měla dobře proříznutou a žádnej si na ni tak hned nepřišel, ale jináč žencká přeukrutně dobrá jako všichni horáci.

Vedle nich bydlili ňáký Samsonovi. Ten Samson si hrozně rád klůtnul, ale hodně, že bejval tuhej, víte jistě co to je "dobrý prozuté" jak se ve Vysokým po šuccousku říká komu to samo leje do herdla. A tak jednou Vám toho Samsona ženě domů vezou na trakaři jak matenici. Stará Samsonka přenemrauně nadávala dobytčů, volů a prasat až se to lamonto rozlíhalo po celým Zákostelí, diu to neslyšeli na Hradě. Babička Ďoubalíková vyšla ven, chvíli poslouchá, pak si dá ruce v bok a poudá Samsonce: Vosobo, já dyž mě dá někdo iternici, tak pěkně řeknu zaplatě-pámě, Vám vezou celý prase a Vy tak nadáváte!

/ Lidí, snad ve Vysokým už Samsonovi nemaj příbuný, vono se to musí s menama vopaterně, aby jeden nenalít/.

Jiřina Ďoubalíková.

Větrník vychází jednou za měsíc. Řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte nejpozději do 15. každého měsíce do Vlastivědného muzea.
Cena 1.- Kčs.